

№28 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ

Қаржы нарығындағы ахуал туралы

2015 жылғы 22 маусым

Алматы қ.

1. 2015 жылғы мамырдағы инфляция

Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің ресми деректері бойынша 2015 жылғы мамырда инфляция 0,3% (2014 жылғы мамырда – 0,6%) болды. Азық-түлікке жатпайтын тауарлардың бағасы 0,8%-ға (0,6%-ға) көтерілді. Азық-түлік тауарларының және ақылы қызмет көрсету бағасы өзгерген жоқ (тиісінше 0,8%-ға және 0,3%-ға өсті).

Азық-түлік тауарларының ішінде 2015 жылғы мамырда көп дәрежеде алкогольсіз сусындар 1,1%-ға, қант – 0,5%-ға, жемістер мен көкөністер 0,4%-ға, оның ішінде сәбіз – 12,9%-ға, қызылша – 11,7%-ға, нан – 0,3%-ға, ұн – 0,2%-ға, балық және теңіз өнімдері – 0,2%-ға, макарон өнімдері – 0,1%-ға қымбаттады. Жұмыртқаның бағасы 6,4%-ға, жарма – 0,7%-ға, май және тоң майлар – 0,7%-ға, ет және ет өнімдері – 0,3%-ға, сүт өнімдері – 0,2%-ға төмендеді.

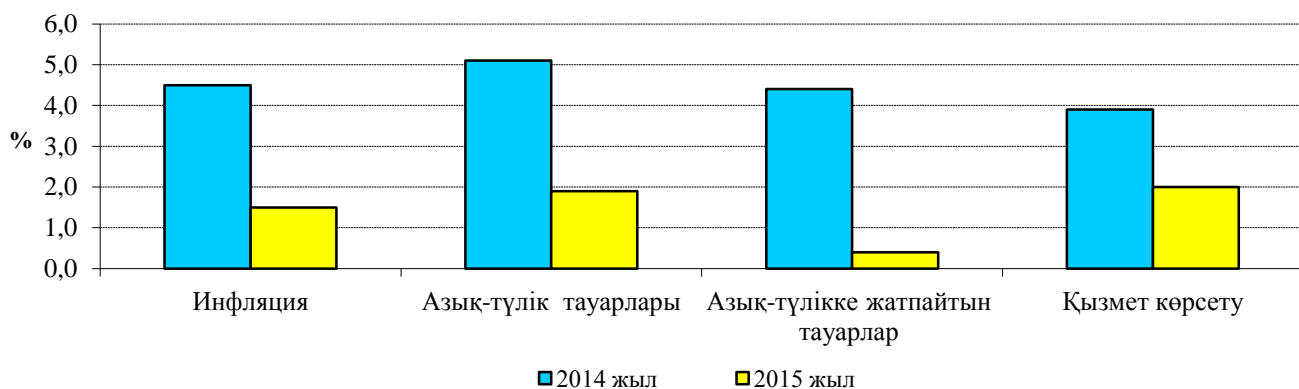
Азық-түлікке жатпайтын тауарлар нарығында дәрі-дәрмектің бағасы 1,1%-ға, киім және аяқ-киім, тұрмыстық үй заттары – 0,3%-ға өсті. Бензиннің құны 6,9%-ға өсті, дизель отыны 0,7%-ға төмендеді.

Ақылы қызмет көрсету тобында тұрғын үй-коммуналдық саладағы қызметке ақы төлеу тұтастай алғанда өзгерген жоқ. Бұл ретте тұрын үйді жалға алғаны үшін тарифтер 0,6%-ға, тұрғын үйді ұстағаны үшін – 0,2%-ға өсті, электр энергиясы және сұйытылған газ 0,2%-ға төмендеді. Бұдан басқа, қызмет көрсету құрылымында амбулаторлық қызметтің бағасы 0,3%-ға, білім беру қызметі – 0,2%-ға, мейрамханалар мен қонақүйлер – 0,1%-ға өсті. Көлік қызметінің құны 0,9%-ға арзандады.

2015 жылғы қаңтар-мамырда инфляция 1,5% (2014 жылғы қаңтар-мамырда – 4,5%) болды. Азық-түлік тауарлары 2015 жылдың басынан бастап 1,9%-ға (5,1%-ға), азық-түлікке жатпайтын тауарлар – 0,4%-ға (4,4%-ға), ақылы қызмет көрсету – 2,0%-ға (3,9%-ға) қымбаттады (1-график).

1-график

2014 және 2015 жж. қаңтар-мамырдағы инфляция және оның негізгі топтары

2015 жылғы мамырда инфляция жылдық көрсеткіш бойынша 4,3% (2014 жылғы желтоқсанда – 7,4%) болды. Азық-түлік тауарлары соңғы 12 айда 4,7%-ға (8,0%-ға), азық-түлікке жатпайтын тауарлар 3,6%-ға (7,8%-ға), ақылы қызмет көрсету 4,5%-ға (6,4%-ға) қымбаттады.

2. 2015 жылғы мамырдың аяғындағы халықаралық резервтер мен ақша агрегаттары

2015 жылғы мамырдың аяғында Ұлттық Банктің жалпы халықаралық резервтері 28,7 млрд. АҚШ долларын құрады. Ұлттық Банктің таза халықаралық резервтері 28,0 млрд. АҚШ долларын құрады.

Елдің халықаралық резервтері жалпы алғанда Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін (69,0 млрд. АҚШ доллары) қоса алғанда, 97,8 млрд. АҚШ долларын құрады.

2015 жылғы мамырда ақша базасы 6,6%-ға кеңейіп, 3644,8 млрд. теңге болды (жыл басынан бері 6,8%-ға кеңейді). Тар ақша базасы, яғни екінші деңгейдегі банктердің Ұлттық Банктегі мерзімді депозиттерін есептемегендегі ақша базасы 7,6%-ға кеңейіп, 3490,2 млрд. теңгені құрады.

2015 жылғы сәуірде ақша массасы 12266,8 млрд. теңгені, айналыстағы қолма-қол ақша 1018,4 млрд. теңгені құрады, банк жүйесіндегі депозиттер 11248,3 млрд. теңгені құрады. Ақша массасының құрылымындағы депозиттердің үлесі депозиттер көлемінің төмендеуі қарқынымен салыстырғанда айналыстағы қолма-қол ақшаның қысқару қарқынының 2015 жылғы қаңтар-сәуірде тіркелген басым болуы салдарынан 2014 жылғы желтоқсандағы 91,2%-дан 2015 жылғы сәуірде 91,7%-ға дейін өсті. 2015 жылғы сәуірдің соңында ақша мультипликаторы 3,59 болды.

3. 2015 жылғы мамырдағы валюта нарығы

2015 жылғы мамырда теңгенің АҚШ долларына қатысты бағамы өзгерген жоқ және 1 АҚШ доллары үшін 185,8 теңге деңгейінде сақталды.

Қосымша сауда-саттықтағы мәмілелерді қоса алғанда, Қазақстан Қор Биржасындағы биржалық операциялардың көлемі 3,9 млрд. АҚШ доллары болды. Биражадан тыс валюта нарығындағы операциялардың көлемі алдын ала деректер бойынша 0,4 млрд. АҚШ долларын құрады.

Жалпы алғанда, ішкі валюта нарығындағы операциялардың көлемі алдын ала деректер бойынша 4,3 млрд. АҚШ доллары болды.

4. 2015 жылғы мамырдағы мемлекеттік бағалы қағаздар нарығы

2015 жылғы мамырда Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздарын орналастыру бойынша 1 аукцион өтті, онда тиімді кірістілігі 7,20% құрайтын 10-жылдық

МЕУКАМ (150 млн. теңге) орналастырылды. 2015 жылғы мамырдың аяғында айналыстағы Қаржы министрлігінің бағалы қағаздарының көлемі 4700,9 млрд. теңге болды.

Қазақстан Ұлттық Банкінің қысқамерзімді ноттары

2015 жылғы мамырда Ұлттық Банктің ноттарын орналастыру бойынша аукциондар өткен жоқ.

5. 2015 жылғы мамырдың соңындағы жағдай бойынша банкаралық ақша нарығы.

2015 жылғы мамырдың соңындағы жағдай бойынша орналастырылған банкаралық депозиттердің жалпы көлемі баламасында 3001,6 млрд. теңгені құрады.

Теңгемен орналастырылған банкаралық депозиттердің көлемі 11,8%-ға ұлғайып, 103,1 млрд. теңге (орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 3,4%) болды. Бұл ретте теңгемен орналастырылған банкаралық депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 2015 жылғы мамырда 8,59% болды.

Доллармен орналастырылған депозиттердің көлемі 2015 жылғы сәуірмен салыстырғанда 15,1 млрд. АҚШ долларын (орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 93,3%-ын) құрады. АҚШ долларымен орналастырылған депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 0,11% болды.

Ресей рублімен және еуромен орналастырылған депозиттердің көлемі шамалы болды – орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің тиісінше 3,2%-ы және 0,1%-ы.

Шетел валютасымен банкаралық депозиттердің үлесі орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 96,6%-ы болды. Шетел валютасында резидент емес банктерде орналастырылған депозиттердің үлесі орналастырылған банкаралық депозиттердің жалпы көлемінің 95,4%-ын құрады.

Ұлттық Банк банктерден тартқан депозиттердің көлемі 2015 жылғы сәуірмен салыстырғанда 2015 жылғы мамырдың соңындағы жағдай бойынша 13,7%-ға ұлғайып, 48,7 млрд. теңгені құрады.

6. 2015 жылғы сәуірдің соңындағы жағдай бойынша депозит нарығы

Резиденттердің депозиттік ұйымдардағы депозиттерінің жалпы көлемі 11 248,3 млрд. теңге болды. Заңды тұлғалардың депозиттері 6 988,5 млрд. теңге, жеке тұлғалардың депозиттері – 4 259,9 млрд. теңге болды.

Шетел валютасындағы депозиттердің көлемі 6 132,6 млрд. теңге, ұлттық валютада – 5 115,7 млрд. теңге болды. Теңгедегі депозиттердің үлес салмағы 45,5%-ды құрады.

Халықтың банктердегі салымдары (бейрезиденттерді қоса алғанда) 4 297,1 млрд. теңге болды. Халық салымдарының құрылымында теңгемен салынған депозиттер 1 324,9 млрд. теңге, шетел валютасымен депозиттер – 2 972,2 млрд. теңге болды. Халық салымдарының құрылымында теңгемен салынған депозиттердің үлес салмағы 30,8%-ды құрады.

Мерзімді депозиттер 7 769,7 млрд. теңге болды. Мерзімді депозиттердің құрамында теңгемен салынған депозиттер 3 097,2 млрд. теңгені, шетел валютасымен депозиттер – 4 672,5 млрд. теңгені құрады.

2015 жылғы сәуірде банктік емес заңды тұлғалардың теңгемен салынған мерзімді депозиттерінің орташа алынған мөлшерлемесі 10,7%, ал жеке тұлғалардың депозиттері бойынша – 8,2% болды.

7. 2015 жылғы сәуірдің соңындағы жағдай бойынша кредит нарығы

Банктердің экономиканы кредиттеудің жалпы көлемі 12 103,0 млрд. теңгені құрады. Теңгемен берілген кредиттер көлемі 8 534,5 млрд. теңгені, шетел валютасында –

3 568,6 млрд. теңге құрады. Теңгемен берілген кредиттердің үлес салмағы 70,5%-ды құрады.

Ұзақмерзімді кредиттеу көлемі 9 816,2 млрд. теңгені құрады. Ұзақмерзімді кредиттердің үлес салмағы 81,1%-ды құрады.

Заңды тұлғаларға берілген кредиттер көлемі 8 137,4 млрд. теңге, жеке тұлғаларға – 3 965,7 млрд. теңге болды. Жеке тұлғаларға берілген кредиттердің үлес салмағы 32,8%-ды құрады.

Шағын кәсіпкерлік субъектілерін кредиттеу 3,4%-ға артып, 1 875,6 млрд. теңгені немесе экономикаға кредиттеудің жалпы көлемінің 15,5%-ын құрады.

Салалар бойынша банктердің экономикаға кредиттерінің неғұрлым басым сомасы 2015 жылғы сәуірдің соңындағы жағдай бойынша сауда (жалпы көлемдегі үлесі - 19,4%), өнеркәсіп (11,4%), құрылыс (9,6%), ауылшаруашылығы (4,0%) және көлік (3,7%) сияқты салаларға тиесілі.

2015 жылғы сәуірде банктік емес заңды тұлғаларға теңгемен берілген кредиттер бойынша сыйақының орташа алынған мөлшерлемесі 15,1%-ды, жеке тұлғаларға – 16,6%-ды құрады.

Толығырақ ақпаратты мына телефондар бойынша алуға болады:

+7 (727) 270 46 39

+7 (727) 270 45 85

+7 (727) 330 24 97

e-mail: press@nationalbank.kz

www.nationalbank.kz